

Садржај

- 2 ИСТОРИЈА СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ У СРБИЈИ
- 4 О ИНСТИТУТУ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ
- 9 ДОНОШЕЊЕ СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА
- 14 ПРОЈЕКТИ И МЕЂУНАРОДНА АКТИВНОСТ ИНСТИТУТА
- 16 ПРОМОЦИЈА СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ
- 22 СЕРТИФИКАЦИЈА ПРОИЗВОДА, СИСТЕМА МЕНАџМЕНТА И ОСОБА
- 23 ПРОДАЈА СТАНДАРДА, СЕМИНАРИ И ОСТАЛЕ УСЛУГЕ
- 24 РЕАЛИЗАЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА
- 26 УСПЕШАН ЗАВРШЕТАК 2018. ГОДИНЕ

ИСТОРИЈА СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ У СРБИЈИ

Према постојећим писаним историјским изворима, зачеци стандардизације на територији садашње Србије могу се наћи још на почетку XV века, тачније 1412. године у Закону о рудницима или Новобрдском закону деспота Стефана Лазаревића, у коме су дати рударски прописи који регулишу истраживање рудног блага и извођење рударских радова, попут вентилације, одводњавања, копања руде, а који се данас чува у Архиву Српске академије наука и уметности.

Средином XIX века, 1868. године, формирана је Техничарска дружина, која је приступила Метарској конвенцији 1879. године.

Тридесетих година прошлог века уложени су напори да се организовано приступи стандардизацији, нарочито у области рударства, електромашинства и грађевинских норми. Тако 1934. године настаје Југословенски национални комитет за нормализацију, за чијег председника је изабран декан Техничког факултета у Београду, Душан Томић.

Организовани посао стандардизације прекинуо је Други светски рат, да би 1946. године био донет први законски акт о институционализацији стандардизације у Југославији. Влада Федеративне Народне Републике Југославије 25. септембра 1946. године донела је Уредбу о стандардизацији којом, при Савезној планској комисији, оснива Савезну комисију за стандарде и овим актом дефинише њене задатке и начин рада. Њен задатак је био „да научно и стручно обрађује све проблеме стандардизације у свим гранама народне привреде, технике, рада, развитка нових производа и техничких метода, повећање брзине циркулације техничких средстава и повећање економичности у предузећима.“ Овом уредбом постављени су темељи

југословенске стандардизације.

Августа 1950. године излази први билтен „Стандардизација“, који је значајан за рад и афирмацију југословенске стандардизације.

У априлу 1951. године Влада ФНРЈ донела је Уредбу о југословенским стандардима, савезним прописима о квалитету производа и произвођачким спецификацијама. Крајем 1951. године

Савезној комисији за стандардизацију прикључен је Биро за стандардизацију, који је годину дана раније основан у оквиру Савета за машиноградњу. Овај биро се сматра првим радним телом за стандардизацију у Југославији.

Маја 1953. године Савезно извршно веће донело је Уредбу о организацији и саставу Савезне комисије за стандардизацију. Ова комисија основала је Централну стандардотеку, која је 1953. године располагала са око 40.000 стандарда из земаља Европе и Америке. Исте године основан је Југословенски електротехнички комитет као саветодавни орган Савезне комисије.

Закон о југословенским стандардима донет је 1960. године, којим се за носиоца стандардизације одређује Југословенски завод за стандардизацију.

Након формирања завода, ангажовањем чланова комисија за стандарде, до краја 1963. године Југославија

располаже фондом од око 3.600 стандарда из разних области, који су били значајна потпора развоју младе југословенске индустрије.

Године 1974. донет је нови Закон о југословенским стандардима и нормама квалитета производа („Сл. лист СФРЈ“, бр. 2/74), који је донео реорганизацију Завода и целовитије обухватио техничку регулативу.

У наредним годинама, пратећи развој југословенске индустрије, донети су и други закони о стандардизацији, а након раздвајања Државне заједнице Србије и Црне Горе и сам Завод доживљава трансформацију након доношења Одлуке о оснивању Института за стандардизацију Србије 2007. године. Данас, начела и циљеви стандардизације у Републици Србији, као и организовање и делатност националног тела за стандардизацију, регулисани су Законом о стандардизацији („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009 и 46/2015).

пуноправни члан
од 1950. године.

пуноправни члан
од 1950. године.

пуноправни члан
од 1985. године.

пуноправни члан
од 2017. године.

пуноправни члан
од 2017. године.

Институт у својству пуноправног члана, заступа интересе Републике Србије у међународним и европским организацијама за стандардизацију

Институт учествује и у раду радне групе UN/ECE/TRADE/WP.6 у оквиру Економске комисије за Европу Уједињених нација.

МИСИЈА

ЦИЉЕВИ

МИСИЈА, ЦИЉЕВИ И СТРАТЕГИЈА

Мисија Института је да обезбеђује Републици Србији, заинтересованим странама, члановима Института и целокупној јавности српске стандарде усаглашене са међународним и европским стандардима, као и могућност да равноправно учествују у међународној и европској стандардизацији, доносећи националне стандарде и поштујући међународно и европски признате принципе стандардизације.

ЦИЉЕВИ

У складу са Стратегијом унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период 2015–2020. године, циљеви су:

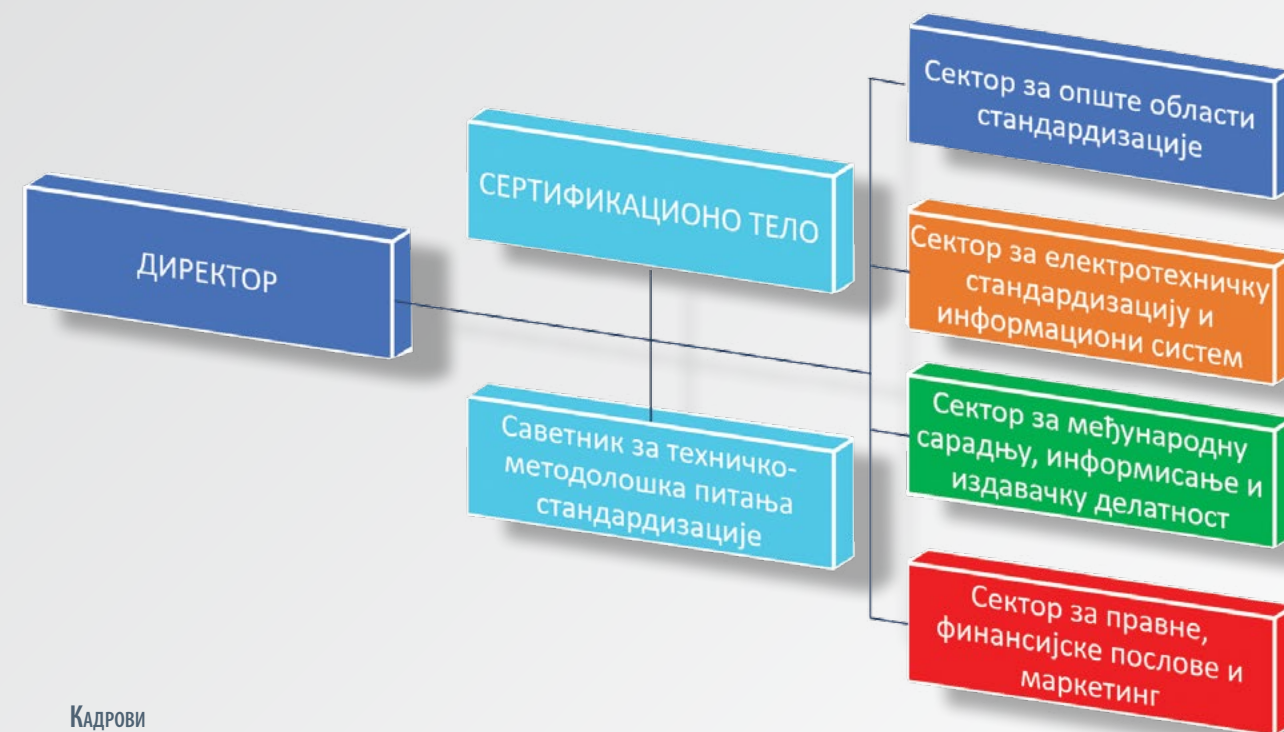
1. одржавање пуноправног чланства Института у међународним организацијама и европским организацијама за стандардизацију, као и активно учешће у њиховом раду и креирању политике стандардизације;
2. подизање нивоа свести свих заинтересованих страна и јавности о важности стандардизације и користима примене стандарда у пракси;
3. активно укључивање што већег броја заинтересованих страна, нарочито МСП-а у рад комисија за доношење стандарда;
4. обезбеђење преводње приоритетних европских стандарда на српски језик;
5. увођење нових услуга и повећање ефикасности у пружању свих услуга Института.

Унутрашња организација

Унутрашња организација Института уређена је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту, који је донет 22. марта 2018. године.

Према важећем правилнику, послови из делокруга Института обављају се у четири основне организационе јединице, док су две јединице ван састава сектора.

Кадрови

На дан 31. децембра 2018. године Институт је имао укупно 62 запослена.

Чланство у Институту

На дан 31. децембра 2018. године, Институт је имао 73 редовна члана и 3 представника оснивача.

Скупштина

- Оснивач
- Редовни чланови
- Заслужни чланови
- Почасни чланови

- Управни одбор
- Надзорни одбор

- Директор

Органи Института

Скупштина је највиши орган Института. Њу чине представници оснивача (укупно пет) и чланови Института. Редовна седница Скупштине одржана је 26. априла, а друга 29. новембра 2018. године.

Нови Управни и Надзорни одбор Института именовани су 10. маја 2018. године.

Влада Републике Србије је крајем године донела Решење о разрешењу вршиоца дужности директора Института и Решење о именовању директора Института.

Стручна тела Института

Стручна тела Института су стручни савети и комисије за стандарде и сродне документе.

- Стручни савет за опште области стандардизације;
- Стручни савет за стандардизацију у областима електротехнике, информационих технологија и телекомуникација.

Комисије за стандарде су основна техничка радна тела.

У 2018. години у Институту су биле активне 162 комисије, од којих 120 у општим областима стандардизације и 42 у областима електротехнике, телекомуникација и информационих технологија.

Чланови комисија за стандарде који учествују у раду радних тела европских и међународних организација за стандардизацију

Ознака KS	Назив организације	Ознака европског, одн. међународног радног тела
Одељење за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије		
1. KS N010	Институт „Никола Тесла“, Београд	IEC/TC 10 (MT 38)
2. KS N032	ЕТИБ, Београд	IEC/TC 32/SC 32B (MT8, MT9, PT7)
3. KS N057	Power Automation Consulting, Београд	IEC/TC 57
4. KS N061	Daikin, Београд	IEC/TC 61/SC 61D
5. KS N210	РАТЕЛ	CLC/TC 210
Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај		
6. KS U250-1,8	DNEC д.о.о.	CEN/TC 250/SC 8/WG 1
7. KS U125	Потисје Кањижа, Институт ИМС, Полет цреп, „NEXE“ група	CEN/TC 128/SC 3
8. KS U346	Централни институт за конзервацију, Александра Николић	CEN/TC 346/WG 11,
9. KS M199	Светлост театар д.о.о.	CEN/TC 433
10. KS A331	РАТЕЛ	CEN/TC 331
11. KS U125	Институт ИМС	CEN/TC 125/WG 1
12. KS M199	ИСС	CEN/TC 114 Париз, 19. - 20.09.2018.
13. KS U125	Институт ИМС, ИСС	CEN/TC 125
Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде		
14. KS H147	Природно-математички факултет Нови Сад	CEN/TC 230
15. KS A292	Факултет безбедности, Београд	ISO/TC 292
16. KS E275	СП Лабораторија а.д. Чланица VICTORIA GROUP	CEN/TC 275
17. KS B336	Институт за путеве	CEN/TC 254
18. KS B028-2	НИС	CEN/TC 19/WG 21 и WG 24 CEN/TC 441

Одржавање, преиспитивање и побољшавање интегрисаног система менаџмента

Дана 6. јула 2018. године обављена је надзорна провера интегрисаног система менаџмента од стране сертификационог тела DQS д.о.о. Београд. Приликом надзорне провере нису уочене неусаглашености. Дат је изванстан број препорука за побољшање, које ће допринети даљем унапређењу нашег интегрисаног система менаџмента.

ДОНОШЕЊЕ СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА

У периоду од 1. јануара 2007. до 31. децембра 2018. године Институт је објавио 31.649 српских стандарда и сродних докумената, којима су преузети одговарајући европски стандарди (EN), односно европски сродни документи, и то: 22.078 публикација које је објавио CEN у неелектротехничким областима, 8.740 публикација које је објавио CENELEC у електротехничким областима и 834 публикације које је објавио ETSI у области телекомуникација. Према последњем тромесечном извештају Менаџмент центра CEN-а и CENELEC-а у Бриселу, који се односи на четврти квартал 2018. године, до 31. децембра 2018. године Институт је преузео и објавио као српске стандарде око 99,5% европских стандарда — укључујући њихове измене и допуне (амандмане), а искључујући њихове исправке (коригендуме), за које је истекао последњи рок за објављивање на националном нивоу (dop).

У 2018. години Институт је објавио 1.863 српска стандарда и сродна документа, а истовремено је повукао 1.467 српских стандарда и сродних докумената. Од 1.863 објављена стандарда и сродна документа, 158 је објављено на српском, а 1.705 на енглеском језику. Од 158 објављених стандарда и сродних докумената на српском језику, 10 је било изворних српских стандарда. Од 1.705 објављених стандарда на енглеском језику, 87 стандарда је настало преузимањем одговарајућих европских и међународних стандарда, односно сродних докумената, методом прештапавања, а 1.618 методом проглашавања. Осим тога, у 2018. години је израђен укупно 1.191 нацрт стандарда и 2.009 дефинитивних текстова нацрта стандарда. Ради доношења српских стандарда и сродних докумената у 2018. години, 150 комисија за стандарде одржало је укупно 276 састанака.

Упоредни преглед броја планираних и реализованих српских стандарда у 2018. години

Врста документа	На српском језику		На енглеском језику		Укупно	
	Планирано	Остварено	Планирано	Остварено	Планирано	Остварено
Нацрт стандарда	239	174	918	1 017	1 157	1 191
Дефинитивни текст нацрта стандарда	245	165	1 374	1 644	1 619	2 009
Стандард	249	158	1 335	1 705	1 584	1 863 ¹⁾

¹⁾ На укупан број су додате 32 исправке.

На основу предлога за израду српских стандарда које су доставила министарства релевантна за спровођење техничких прописа чије је доношење предвиђено у 2018. години, Институт је у 2018. године реализовао:

- Од добијених 38 превода европских хармонизованих стандарда у општим областима стандардизације, укупно 34 стандарда су преведена на српски језик, док је у области електротехнике Министарство привреде доставило захтеве за доношење пет стандарда на српском језику. Четири стандарда се налазе у фази нацрта комисије, а један стандард је у фази предлога;

- Од три стандарда које је предложило Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, који су на

енглеском језику, сва три су објављена. Од пет стандарда предложених на српском језику сви су у фази предлога;

- Од два стандарда на српском језику које је предложило Министарство рударства и енергетике, један стандард је у фази нацрта комисије, а један у фази предлога;

- Од 85 стандарда на енглеском језику које је предложило Министарство одбране, 83 је донето на енглеском, а два на српском;

- Од 10 стандарда на енглеском језику које је предложило Министарство унутрашњих послова, осам стандарда је објављено, а два су у фази дефинитивног текста нацрта;

- Један стандард који је предложило Министарство здравља је објављен.

Еврокодови као приоритет

Приоритет у 2018. години била је израда неауторизованих превода еврокодова, чији се преводи сада достављају уз купљене збирке еврокодова. Ови преводи су израђени у намери да се грађевинском сектору олакша примена еврокодова. До сада је објављено 37 неауторизованих превода и 18 стандарда. Ови текстови су прибављени у размени са Хрватским заводом за норме, којима су заузврат уступљени ЈУС стандарди објављени пре 1991. године.

СТАНДАРДИЗАЦИЈА У ОПШТИМ ОБЛАСТИМА

Из општих области стандардизације, у 2018. години израђено је 687 нацрта и 1.153 дефинитивна текста нацрта стандарда, а објављено је 1.190 стандарда и сродних докумената. Ради доношења српских стандарда и сродних докумената у 2018. години, 112 комисија за стандарде у општим областима стандардизације одржало је укупно 204 састанка.

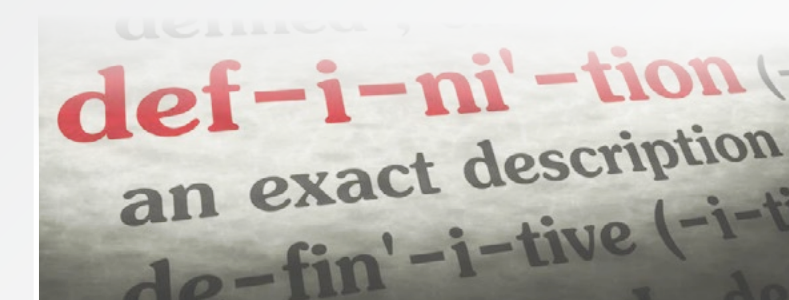
СТАНДАРДИЗАЦИЈА У ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ И ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА

Из области електротехнике, телекомуникација и информационих технологија, у 2018. године израђена су 504 нацрта и 656 дефинитивних текстова нацрта стандарда, а објављена су 692 стандарда и сродна документа.

Ради доношења српских стандарда и сродних докумената у 2018. години, 35 комисија за стандарде у електротехничким областима стандардизације одржало је укупно 64 састанка.

РАЗВОЈ И ОДРЖАВАЊЕ БАЗЕ СТАНДАРДИЗОВАНИХ ТЕРМИНА

Терминолошка база обogaћена је за 5.940 термина и садржи укупно 23.443 термина. Њима су у овом периоду придружене и пратеће дефиниције на српском и енглеском језику, које ће по први пут бити јавно доступне на веб-страници Института.

ПРЕВОЂЕЊЕ СТАНДАРДА И ДРУГИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Активности превођења биле су усмерене, пре свега, на подршку процесу доношења стандарда на српском језику. Један од стратешких циљева је и успостављање одрживог система превођења стандарда на српски језик. Институт је себи за приоритет одредио превођење најтраженијих стандарда. Један од њих је стандард из области система менаџмента енергијом SRPS ISO 50001, потом увек актуелни стандард SRPS ISO 22000 безбедност хране, као и стандарди из области информационих технологија и безбедности информација SRPS ISO/IEC 27000 и SRPS ISO/IEC 27005. Институт је својим ресурсима превео и ISO приручник који се односи на стандард из области медицине, ISO 13485, Медицински уређаји. Поред тога, преведени су и стандарди SRPS

EN 478, 477, 479, SRPS EN ISO 6873 и SRPS ISO 21528-1. Електронским издањима Института придружене су и нове збирке превода из области еврокодова. Као тематске збирке састављене су нове електронске збирке: Еврокод 1 – Дејства на конструкције, Еврокод 4 – Пројектовање спрегнутих конструкција од челика и бетона, Еврокод 7 – Геотехничко пројектовање, Еврокод 8 – Пројектовање сеизмички отпорних конструкција и Еврокод 9 – Пројектовање алуминијумских конструкција. Институт је увео нову услугу Услужно превођење, како би се изашло у сусрет захтевима привреде да се у што краћем року преведу стандарди који су њима потребни за рад.

Израда годишњег плана доношења српских стандарда за 2019. годину

Годишњи план за 2019. годину израђен је на основу предлога за трогодишњи план доношења стандарда, за период од 2019. до 2021. године. Такође, Институту су достављена укупно 74 предлога министарстава и осталих заинтересованих страна, које су комисије за стандарде анализирале и прихваћене предлоге унеле у план за 2019. годину. За 2019. годину планирано је доношење 659 српских стандарда којим се преузимају хармонизовани европски стандарди, чијом применом се остварује претпостављена усаглашеност са основним захтевима европских директива.

Израда Стратешког плана развоја стандардизације у Републици Србији за период 2019–2021. године

Стратешки план израђен је у складу са Упутством за израду националних стратегија стандардизације (Developing National Standardization Strategies – Manual, Version 2.1, 2018-01-15), које је донела Међународна организација за стандардизацију (ISO). У вези са тим, Институт је позвао све заинтересоване стране да доставе листе српских стандарда и сродних докумената које је потребно да Институт обухвати својим планом за период од 2019. до 2021. године. Институт је на основу достављених предлога у овом стратешком плану као приоритет узео оне стандарде чија ће примена испунити захтеве корисника и спречити техничке препреке у трговини. Достављена су укупно 74 предлога министарстава и осталих заинтересованих страна.

ПРОЈЕКТИ И МЕЃУНАРОДНА АКТИВНОСТ ИНСТИТУТА

ПРОЈЕКТИ

– Успостављена је сарадња Института са представницима Националног метролошког института Немачке (PTB) у оквиру пројекта набавке софтвера за Document Management System (ДМС), а у циљу модернизације пословања Института.

– Институт је са представницима Чешке канцеларије за стандарде, метрологију и испитивање (UNMZ) договорио реализацију пројекта „Aid for Trade” у области грађевинарства, и то: објављивање студије и приручника, едукацију младих стандардизера за учествовање у европским техничким комитетима, као и организацију семинара у овој области.

– формирана је регионална радна група за израду националних анекса у оквиру надземних водова високог напона. У раду ове радне групе учествују еминентни стручњаци у овим областима из Црне Горе, Босне и Херцеговине и Србије.

МЕЃУНАРОДНИ СПОРАЗУМИ И АКТИВНОСТИ

– У овом периоду Институт је потписао споразуме о сарадњи са Републиком Турском, Украјином и Уједињеним Арапским Емиратима;

– настављена је сарадња са Америчким друштвом инжењера за моторна возила (SAE), ради додељивања идентификационе шифре произвођача возила WPMI, која чини први део идентификационог броја возила која су произведена у нашој земљи;

– гласано је на 3.254 радна документа CEN-а у разним фазама развоја EN стандарда;

– гласано је на 676 радних докумената CENELEC-а;

– гласано је на 398 ISO стандарда и сродних докумената;

– гласано је на 139 IEC стандарда и сродних докумената;

– IEC-у су достављани фајлови који садрже српске термине у разним областима како би били унети у међународни електротехнички речник Електропедија.

У оквиру реализације споразума о сарадњи, представници Института били су у студијској посети Турској институцији за стандардизацију (TSE) и Институту за стандардизацију и метрологију исламских земаља (SMIC) у Истанбулу. Представници Института су учествовали на 7. балканској конференцији у Софији и Првој ИТ балканској конференцији у Скопљу, као и на седницама Техничког одбора CEN-а и CENELEC-а који су одржани у Бриселу.

ИНСТИТУТ НА ЗАСЕДАЊИМА У ЕВРОПСКИМ И МЕЃУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Представници Института су у 2018. години присуствовали заседањима европских и међународних организација. Састанак са генералним секретаром ISO-а одржан је у Бечу, а стручни скуп „Mid-term Review of the CEN-CENELEC Ambitions 2020” у Бриселу. На 41. генералној скупштини ISO-а и 52. заседању ISO/DEVCO, одржаним од 24. до 28. септембра у Женеви, директор Института за стандардизацију Србије изабран је за копредседавајућег овог комитета за 2018. годину.

Међународна електротехничка комисија (IEC) организовала је радионицу за младе професионалце (Young Professionals) у оквиру Генералног заседања IEC-а које је одржано у Бусану, у Јужној Кореји. Два млада експерта из Србије су учествовала су у овом програму.

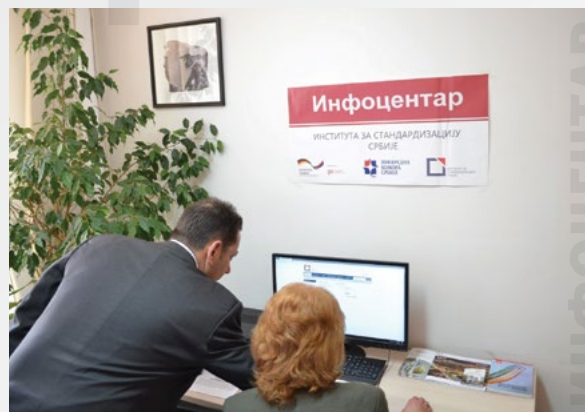
Такође, на 49. генералној скупштини CEN-а на Бледу, директор Института изабран је за члана Административног одбора CEN-а.

ПРОМОЦИЈА СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

ОСНИВАЊЕ ИНФОЦЕНТАРА ИНСТИТУТА У РЕГИОНАЛНИМ ПРИВРЕДНИМ КОМОРАМА И ИНЖЕЊЕРСКОЈ КОМОРИ СРБИЈЕ

У циљу правовременог информисања јавности о најновијим издањима стандарда и стандардизацији уопште, Институт је, у оквиру пројекта са Немачком организацијом за међународну сарадњу (GIZ) и у сарадњи са Привредном комором Србије, у току 2018. године радио на успостављању информационих центара у шест регионалних привредних комора, и то у Суботици, Новом Саду, Ваљеву, Зајечару, Крагујевцу и Нишу. GIZ је Институту обезбедио потребну опрему за реализацију ове услуге. Ови инфоцентри су почели са радом 1. јануара 2019. године.

Институт је потписао Споразум о пословно-техничкој сарадњи са Инжењерском комором Србије којим је предвиђено формирање информационог центра за читање српских стандарда у просторијама Инжењерске коморе у Београду, како би се омогућио лакши приступ српским стандардима за рад или стицање различитих лиценци.

ОКРУГЛИ СТОЛОВИ И СТРУЧНИ ПРОМОТИВНИ СКУПОВИ

• 31. међународни конгрес о процесној индустрији – Procesing 2018. Представнице Института припремиле су заједнички рад на тему „Стандардизација у области обновљивих извора енергије“.

• Директору је уручена повеља за успешну сарадњу, током Осмог конгреса савремене индустрије глинених производа на Златибору.

• Представник Института присуствовао је скупу под називом „Кнауф Академија“, 28. септембра у Аранђеловцу. „Кнауф академија“ је овом приликом доделила признање за сарадњу Институту за стандардизацију Србије.

• Дан Института за стандардизацију Србије и Светски дан стандарда обележени су 4. октобра под називом: „Међународни стандарди и Четврта индустријска револуција“. Свечаности је присуствовао велики број званица, највиших представника националних тела за стандардизацију из региона, представници министарстава, као и чланови комисија. Додељене су захвалнице и плакете за изузетан допринос развоју, примени и промоцији стандарда и за унапређење стандардизације у Републици Србији.

• Институт је први пут био домаћин ПР конференције европских националних тела за стандардизацију „Connecting together“, у којој су учествовали представници више од 20 европских земаља, као и представници ISO-а и IEC-а. У оквиру ове конференције договорене су теме којима ће се у 2019. години промовисати важност стандардизације, а то су: климатске промене, циљеви одрживог развоја, дигитализација, циркуларна економија и укључивање младих стручњака у процес стандардизације.

• Асоцијација за квалитет и стандардизацију Србије доделила је Институту захвалницу за изузетан допринос развоју и деловању ове организације.

Током 2018. године Институт је организовао неколико едукативних и промотивних стручних скупова и један округли сто:

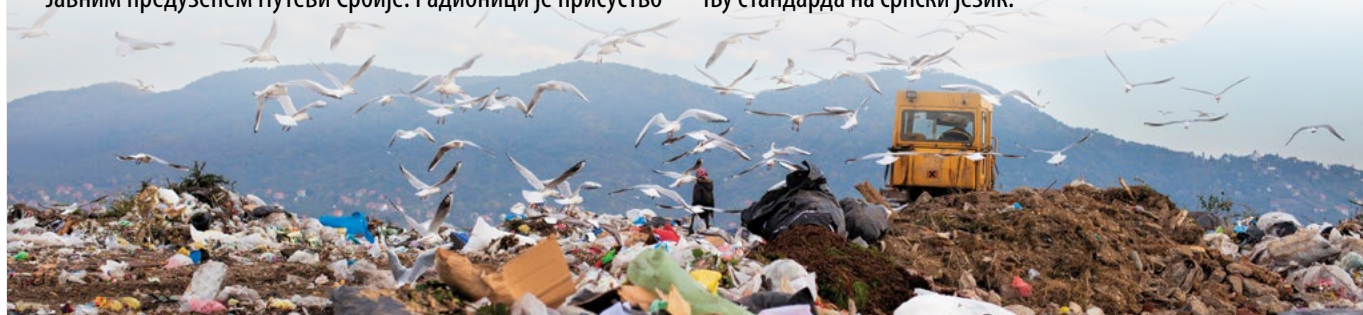
- 11. јануара, за запослене у МУП-у РС, у Сектору за аналитику, телекомуникационе и информационе технологије, одржан је семинар под називом „Стандарди као алат за рад, са освртом на стандарде SRPS ISO/IEC 27001:2014, у контексту примене Закона о информационој безбедности, као и примене SRPS ISO 9001:2015 и других стандарда система менаџмента.

- 26. априла, у Институту је одржана радионица у сарадњи са Фондацијом за културу квалитета и извршност (FQCE) и Јавним предузећем Путеви Србије. Радионици је присуство-

вало 36 учесника, као и представници различитих организација из јавног и приватног сектора.

- 24. маја, у сарадњи Института и Цементне индустрије Србије, одржана је стручна радионица на тему: „Чврст комунални отпад – енергија из отпада“, којој је присуствовало 30 учесника. Циљ радионице је истицање значаја и предности употребе чврстих горива добијених из отпада над фосилним горивима.

- 8. јуна одржан је округли сто са темом „Терминолошке стазе и богазе“, којем су присуствовала 22 учесника – чланови комисија за стандарде који активно учествују у превођењу стандарда на српски језик.

Европски и међународни технички комитети у Институту

- Институт је био домаћин састанка три радне групе Међународног електротехничког комитета, које припадају IEC/TC 32, Осигурачи, односно његовом поткомитету SC 32B, Нисконапонски осигурачи. Састанку је присуствовало 13 експерата из следећих земаља: Аустрије, Велике Британије, Индије, Јапана, Немачке, Сједињених Америчких Држава, Словеније и Чешке Републике, као и представници комисије за стандарде Института.

- Представници 12 европских земаља присуствовали су 48. пленарном заседању европског поткомитета за црепове од глине, CEN TC 128/SC 3, које је одржано у Београду у организацији Института. Чланови поткомитета радили су на завршној припреми нацрта стандарда prEN 1304, који је од великог значаја за произвођаче црепова од глине приликом стављања производа на европско тржиште.

- Институт је у новембру 2018. године био домаћин три састанка техничких радних тела CEN-а, и то: CEN/TC 19/WG 21, Спецификације за безоловни бензин, CEN/TC 19/WG 24, Спецификације за дестилатна горива и CEN/TC 441, Обележавање горива. Поред више од 50 експерата из Европе који су учествовали у раду ових техничких радних тела, састанцима су присуствовали и српски експерти из области горива, чланови националних комисија за стандарде.

Организовање семинара у Црној Гори и Републици Српској

У оквиру реализације споразума о сарадњи са Институтом за стандардизацију Црне Горе и Републичким заводом за стандардизацију и метрологију Републике Српске, Институт је први пут организовао семинаре за заинтересоване у овим земљама.

У Подгорици је одржан семинар под називом „Измене и тумачење захтева новог издања ISO/IEC 17025 – препоруке за примену“, а убрзо је реализован и други семинар, под називом „ISO 45001 – измене у односу на OHSAS 18001 и тумачење нових захтева“. Крајем године, у Подгорици је у просторијама Грађевинског факултета одржан семинар „Основе менаџмента безбедношћу информација према захтевима стандарда ISO/IEC 27001“.

У Бањалуци, у сарадњи са Привредном комором Републике Српске и уз подршку Института за стандардизацију Босне и Херцеговине (BAS) и Републичког завода за стандардизацију и метрологију Републике Српске, одржан је дводневни семинар под називом „Захтеви за рад различитих типова тела која обављају контролisanje према ISO/IEC 17020:2012“.

Промотивна предавања за средње стручне школе и техничке факултете

Током 2018. године Институт је организовао три обуке за високошколске и образовне установе, и то:

- за средњу школу Политехника – школа за нове технологије из Земуна, образовни профил Рециклажа, одржана је обука везана за основе националне, европске и међународне стандардизације;

- за 44 студента Високе школе струковних студија – Београдска политехника, одржана је обука на тему стандарда из система менаџмента животном средином;

- за 10 студената друге године студијског програма Менаџмент квалитетом Високе школе струковних студија – Београдска политехника одржана је обука из система менаџмента квалитетом.

О стандардизацији у медијима:

У дневним новинама „Вечерње новости“, у часопису „Квалитет&изврсност“, као и у још девет различитих медија, објављени су различити текстови о Институту и стандардизацији у Србији. Такође, ISO фокус је у свом 127. броју писао о регионалној радионици о борби против корупције, одржаној у Београду, чији је домаћин био Институт.

Обуке и семинари

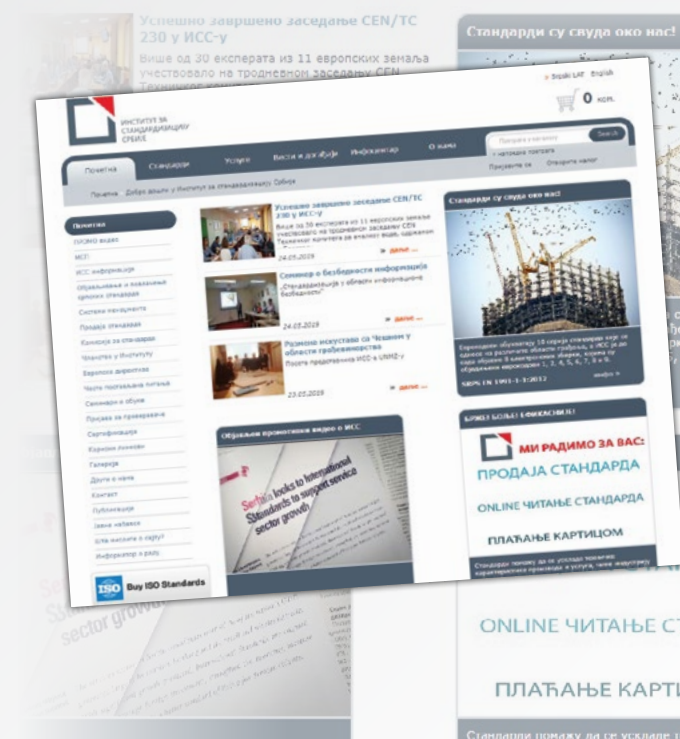
Институт је у 2018. години организовао укупно 48 едукативних семинара. Одржано је 39 комерцијалних и девет бесплатних семинара, а присуствовала су укупно 592 учесника из 205 организација. Просечан број учесника на семинарима био је 14.

Укупна просечна оцена реализованих семинара за 2018. годину износи 4,87 и бележи стални раст у последње четри године.

Највеће интересовање привреде било је за семинаре „Измене и тумачење захтева новог издања ISO/IEC 17025 – препоруке за примену“ и „ISO 45001 – измене у односу на OHSAS 18001 и тумачење нових захтева“.

Веб-сајт Института

- више од 142.496 посетилаца;
- најчешће прегледане странице: српски стандарди, термилошка база, вести, подаци о комисијама за стандарде, продаја стандарда, итд.;
- посебно интересовање било је за базу прописа и веза са српским стандардима. „ParagrafLex“ је омогућио приступ правној бази са комплетним текстовима техничких прописа, а на основу података које доставља Институт вршено је повезивање техничких прописа са српским стандардима.

Сертификационо тело Института (СТ ИСС) спровело је активности усмерене на промоцију стандардизације, сертификације и израду промотивног материјала у вези са применом стандарда SRPS ISO 9001:2015. У мају је реализована прелиминарна посета Акредитационог тела Србије, на којој је констатовано да је сертификационо тело Института спремно за проверу и осведочење у циљу добијања акредитације. Управни одбор Института донео је одлуку о именовању Комисије за непристрасност. У саставу Комисије за непристрасност су следеће заинтересоване стране: Министарство привреде, Привредна комора Србије, клијент – Магат инжењеринг, сертификационо тело „Квалитет Ниш” и Покрет за заштиту потрошача Србије. Акредитационо тело Србије је извршило прву фазу провере и обављена је анализа и провера припремљености СТ ИСС-а за осведочења код клијената, према траженим ЕА кодовима за акредитацију. У наредном периоду успешно је реализована и друга фаза провере, а процес је успешно завршен одлуком Сертификационе комисије да се клијенту Магат инжењеринг додели сертификат.

Институт је остварио сопствене приходе у износу од 42.092.982 динара, што представља извршење плана од 102 %. Истовремено, сопствени приходи су повећани за преко 21% у поређењу са 2017. годином.

Већи приходи у 2018. у односу на 2017. годину:

- Приходи од семинара већи за 107%
- Приходи од издавања WPMI сертификата већи за 20%
- Продаја стандарда и информационих услуга већа за 11%
- Чланарине веће за 10%

РЕАЛИЗАЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА

Приходи

Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину („Службени гласник РС”, бр. 113/2017), за рад и пословање Института у 2018. години одобрена су средства из буџета РС у износу од 88.808.000 динара. У 2018. години на подрачун буџетских средстава Института пребачено је укупно 91.550.000 динара или 100% одобрених средстава.

СТРУКТУРА ОСТВАРЕНИХ ПРИХОДА Института у 2018. години

Број конта	Опис	Планирано (у динарима)	Остварено (у динарима)	Индекс (4/3)
1	2	3	4	5
742321 1	Чланарина	4.000.000	3.992.000	99
742321 2	Приходи од продаје стандарда и информационих услуга	27.964.000	26.614.359	95
742321 5	Приходи од сертификације производа, система менаџмента и особа	1.500.000	22.500	2
742321 6	Приходи од продаје међународних стандарда, сродних докумената и других публикација, као и националних стандарда и сродних докумената других земаља	3.500.000	3.158.167	90
742321 7	Приходи од продаје добара и услуга – пазар бифеа	300.000	151.344	50
742321 8	Приходи од семинара	3.200.000	5.366.332	168
742321 9	Приходи од WPМI – сертификата	0	120.000	–
742321 10	Приходи од одобрења употребе националног знака усаглашености са српским стандардима	500.000	0,	
742321Т	Приходи од тумачења стандарда и сродних докумената	0	7.700	–
742321Ч	Приходи од читања стандарда	0	955.360	
742371	Приходи од додатних активности	0	1.064.040	
742321	Приходи од спонзорства		52.880	
742321	Приходи од пружања стручне помоћи		336.000	
742121	Приходи од продаје добара и услуга	0	1.465	–
742000	Приходи од продаје добара и услуга	40.964.000	41.842.147	102
822121	Примања од продаје залиха	400.000	250.835	63

СТРУКТУРА ОСТВАРЕНИХ ПРИХОДА Института у 2017. и 2018. години

Број конта	Опис	Остварено у 2017. години (у динарима)	Остварено у 2018. години (у динарима)	Индекс (4/3)
1	2	3	4	5
742321 1	Чланарина	3.614.500	3.992.000	110
742321 2	Приходи од продаје стандарда и информационих услуга	24.020.753	26.614359	111
742321 6	Приходи од продаје међународних стандарда, сродних докумената и других публикација, као и националних стандарда и сродних докумената других земаља	3.195.995	3.158.167	99
742321 7	Приходи од продаје добара и услуга – пазар бифеа	146.013	151.344	104
742321 8	Приходи од семинара	2.593.123	5.366.331	207
742321 9	Приходи од WPМI – сертификата	100.000	120.000	120
742321Т	Приходи од тумачења стандарда и сродних докумената	7.600	7.700	101
742321Ч	Приходи од читања стандарда	230.200	955.360	415
742371	Приходи од додатних активности	1.101.545	1.065.505	97
742121	Приходи од продаје добара и услуга	198	1.465	740
742000	Приходи од продаје добара и услуга	34.717.901	41.842.147	121
822121	Примања од продаје залиха	202.050	250.835	124

Расходи

За финансирање рада Института у 2018. години утрошено је укупно 121.593.811 динара. Од тог износа, 86.258.021 динар или 70,94% утрошено је из остварених прихода из буџета Републике Србије, док је остатак од 35.335.790 динара или 29,06% утрошен из остварених сопствених прихода Института.

УСПЕШАН ЗАВРШЕТАК 2018. ГОДИНЕ

У присуству запослених, сарадника и пословних партнера, Институт за стандардизацију Србије је свечано обележио успешан завршетак 2018. године. Поред остварених планова који су део обавеза проистеклих из чланства у европским институцијама, Институт је у 2018. години за-

бележио успех на пољу ширења свести о стандардизацији и у едукацији заинтересоване јавности. На том пољу се истиче и сарадња са Привредном комором Србије, у оквиру које су одржани бројни семинари у регионалним привредним коморама Србије.

„Институт се у току 2018. године трудио да буде присутан на свим местима на којима је могло да се говори о стандардизацији, о значају примене стандарда и њиховог утицаја на пословање. У неколико наврата су представници Министарства привреде и Института успешно сарађивали држећи заједничке семинаре на којима су говорили о примени новог законодавства и њиховој вези са стандардима, што све

омогућава бољи пласман наших производа на инострано тржиште“, истакао је овом приликом в. д. помоћника министра привреде Александар Старчевић, нагласивши да ће Министарство привреде и даље бити подршка Институту у његовом раду, а самим тим и подршка развоју целокупне заједнице.

ИНСТИТУТ ЗА
СТАНДАРДИЗАЦИЈУ
СРБИЈЕ

Годишњи извештај Института можете наћи на следећем линку: https://www.iss.rs/rs/button_110.html